

SOS, SOS, SOS

Երջանիկ են այն թագավորությունները, որտեղ փիլիսոփաները արժանի են, արժանի՝ փիլիսոփաներ: Այս խոսքերի հեղինակ Պլատոնը փիլիսոփա ասելով, բնականաբար, նկատի է առնում ժամանակի անվի սակ հայտնված մի հասկացություն, որով ավելի շուտ ծաղկում են մարդուն, քան դասընթացը, մինչև նրա ժամանակներում փիլիսոփան մտածող ու դասող մարդն էր, իմաստունն ու գիտնականը:

Շատ դեմոկրատ աշխարհում և սոցիալական, որ արժանի է փիլիսոփա՝ բոլորը փիլիսոփայուն են, եւ ավելի հաճախ այնպիսի երեւոյթների մասին, որոնց չեն տիրապետում ոչ գիտելիքի, ոչ էլ մտքի թռչիչի աշուտով: Որտեղ հետեւանք առանց այն էլ դժվար կողմնորոշվող հասարակությունը հայտնվում է ավիզների կատարումն ու չի հասկանում, թե ուր են իրեն տեսնում:

Չեւրի համաձայնագրի մասին խոսք անգամ չկա, քանի որ դրա համար նախադրյալներն է Առեւտրի համաձայնագրի կազմակերպության անդամակցությունը, ինչն Ադրբեյջանը չուներ:

Երբ Մախաբի միությունը Հայաստանի առնչությամբ դեռեւս որեւէ ուղղակի առնչություն չունեցող երեսույթ է, Ասոցացման համաձայնագիրը ԵՄ-ի հետ առդեն իսկ մի այնպիսի իրավիճակ է, երբ հանրությունը մեծ մասամբ ի դեմս հասարակական կազմակերպությունների, բարձրաձայնում է համաձայնագրի տեսիլն անձանք լինելու մասին, այն դեմքում, երբ միջազգային որեւէ փաստաթուղթ ոչ թե բաց ֆինանսվում է, այլ նախաստորագրվում, եւ միայն խորհրդարանի մակարդակով վավերացման ժամանակ հայտնվում բաց ֆինանսվող թեմայի դեմում:

Ինչո՞ւ ենք ինքներս մեզ խցկում ԵՄ-ի եւ Մախաբի միության արանքը

Մի քանի դասողություն, թե որը որն է, եւ արդյո՞ք իմաստ կա՞ հսկայադեղու Մախաբի միությունը Ասոցացման համաձայնագրին

Եվրոպական միություն, թե՛ Եվրասիական... Այս հարցադրումը շատերն են անում, սեփական դասախառնները վերջին ճամբարությունները կարգադրելով ու, կախված գլխին կամ գրգռման փչած ֆունուց, լողում ու փաստարկում սրան կամ նրան միանալու կարելիություն: Որ այս հարցի լուսաբանումը մեկնաբանումն առանց հյուսիսային ֆանդիների չէ, դժվար է վիճարկել, սակայն ակնհայտ է, որ մեզ էլ մեր հյուսիսայնությունն ենք երբեմն դասողություններում ցուցադրում:

Պլատոնի որոշ հետեւորդներ մեր հասարակության մեջ էլ արդեն ֆանդիս կրկնել են, որ, ամենից առաջ, Եվրասիական միություն ասվածը դեռ այնքան անորոշ է, որ դրա մասին ֆինանսավորումն ուղղակի հիմնադրել են: Բացի դրանից՝ կրկին խելացի մարդկանց դասողությունների համաձայն, մեզ, նկատի ունեն Հայաստանին, Եվրասիական միություն, կամ, ավելի ճիշտ Մախաբի միություն դեռ ոչ մեկը չի հրավիրել ու նման ցանկության մասին էլ դասողություն չի հայտարարել: Ասել է թե՛ բոլորիցս, արդեն խելավեցել ենք խոսում, երբ ունեցած ծովում ջրի կաթիլ չկա:

Այստեղ մեկ վերադարձնում էլ մեզ է անել այն մտեցմամբ, որ այդ համաձայնագրի սարքեր դրոյթներ ֆանդիս ֆինանսվել են այն կազմակերպությունների ու հաստատությունների հետ, որոնք զբաղվում են սլավո դրոյթով ներկայացված հարցերով:

Ասոցացման համաձայնագրի մեծ մասն էլ այնպիսի դրոյթներ է ներառում, որոնք վերաբերում են ԵՄ-ում կիրառվող օրենսդրական կարգավորումներին, որոնք բաց փաստաթուղթ են եւ ԵՄ դաստնական լեզուներից որեւէ մեկին տիրապետելու դեմքում դրանց կարելի է ծանոթանալ ԵՄ հաստատությունների դաստնական կայքերում: Ու փաստաթուղթի անբողջապես հանրությանը չներկայացնելն էլ առաջին անգամ չէ, եւ համադաստնականում է միջազգային դրակախային:

Ասոցացման համաձայնագրին առնչվող իրավիճակի համեմատությունները հայ-թուրքական արձանագրությունների հետ բացարձակապես տեղին չեն, քանի որ առնվազն սրանք սարքեր հարթությունների ու իրողությունների փաստաթուղթ են, չնայած թուրքական գործընդ կարող է նշանակություն ունենալ Հայաստան-ԵՄ հարաբերությունների խորացման համատեղում, ինչին ուժադրություն է հրավիրվել Հայաստանի կողմից ամենաբարձր մակարդակով:

Եվրոպական բաց սահմանների կողմին հայ-թուրքական փակ վիճակը մեզ է մտածողի Եվրոմիությանն ու ԵՄ-ի անդամ երկրներին: Հայաստանի համար առաջնային է հասկանալ, թե կարող է արդյոք եւ ինչ կարող է անել Եվրոմիությունը Թուրքիայի հետ փակ սահմանի դրաձայնում, քանի որ, ամենից առաջ եւ հետո, Եվրոմիության հետ հարաբերությունների մեծագույն մասը վերաբերում է սնեստական հարցերին:

Պատահական չէ, որ Ասոցացման համաձայնագրի մեծագույն մասը խոր եւ համադարձական ազատ առեւտրի գոտին վերաբերող համաձայնագիրն է, որը ոչ այլ ինչ է, քան սնեստական հարցերին առնչվող հսկայածավալ մի փաստաթուղթ: Այսինքն՝ սնեստական դրոյթում փակ սահմանը մեծապես կխանգարի հարաբերությունների զարգացմանը, ուստի ինչպես Եվրոմիությունում, այնպես էլ Հայաստանում այս ուղղությամբ մտածելու բան կա:

ՎԱՐՈՒՄԸ ԳՐԻՍՏՅԱՆ

Ահա թե ինչո՞ւ իրենց լավ չեն զգում մարդիկ եւ հեռանում են. դարձապես ով հնարավորություն ունի՝ հորինում է մի «նախագիծ» եւ հարկադրում մարդկանց իրենց առանց այն էլ հոգսաւս կյանքում նոր դժվարություններ ապրել եւ որ ամենակարեւորն է՝ սուղ դրամական բյուջեից ահագին ավելորդ ծախս անել: Ինչո՞ւ, ինչո՞ւ... Գուցէ նյութական հնարավորություններ ունեցողներին եւ բնակարանային ընդարձակ հարմարություններ ունեցողներին դուրի՞ն է ամեն կարգի «եղուններ» թույլ տալ, բայց բնակչության մեծամասնությունը, նաեւ խրուչկոյան կառույցներում ապրող մարդիկ ի վիճակի չեն, եւ հարցը միայն դրանում չէ. այլ չարիքի մեջ, որ գալու է Հայտնագազարդի վերջին «հայտնագործությունից» հետո: Չգիտեմ ինչո՞ւ նրանք «հայտնագործել» են, թե զգազեռուցիչը կամ «կալոնկա» լոկալիզմը լողանում թողնելը վնասակար է, եւ դահանջում են սանել ու խցկել ներքին խոհանոցը... ճիշտ հակառակն են կարծում. դա հենց երեսուցյակ խոհանոցը խցկելը՝ ԽԽՍՍ ՎՆԱՍՍԱՎՈՐ է եւ ՎՏԱՆԳՎՈՐ: Փորձե՛ք երկու կամ երեք զագոջայի միասին վառել եւ կեսնե՛ք, թե ինչպես են էլեկտրական կամ այլ սարքերը շփոթում: Անողայման մեթոդ կարծաթե՛ք «կալոնկաները» մեր խոհանոցային դրամաներում, իսկ ազատ ու անհամեմատ զով լողարան-զուգարանում (դրանք մեր սնեւում միասին են) ավելի անվտանգ են: Մտածում եւս. մի՞թե ժամանակին մեր սաղանդակը ծարսադեղներն ու շիմարները սխալ են արել (բացառվում է), որ մեր սուղ բնակարանային սարածում լողարան-զուգարանում են տեղադրել: Ո՞վ կամ որե՛տ չեն լինում անզգույց մարդիկ, որոնք անհրաժեշտ լրջությամբ կամ սթափությամբ չեն վերաբերվում էլեկտրական կամ գազային հանգույցներին եւ դժբախտության մեջ են ընկնում: Ինչո՞ւ մեզ է արդեն ռազմապետ ու ճգնաժամի գեներալ ՇԱՍ ԿԱՍԱԿՆԵՆԻ լուծումով: Հարցապահե՛ք հանել վճարման կերպը՝ կեսնե՛ք, որ Հայտնագազարդի ոչ մի ծառայող չի փլեւարկի իրենց «հայտնագործման» օգտին: Հիմա ահավոր բան է կատարվում. մտնում են հիշյալ ընկերության մարդիկ, ծառան, սահմանում մեծ գումար եւ սղառնում չենթարկվելու դարձապայմանները առաջադրելով: Այդպես էլ անում են: Հերիք է, արդեն

Գիտե՛ք, թե ֆանդի-ֆանդիներն են վառված: Եվ ինչո՞ւ չեն թողնում առանց այն էլ ողորմելի խրուչկոյան կառույցում մի կերպ զոյաճել... Ի՞նչ իրավունքով են մարդու սրված ոչ դուրսի կյանքը դժոխք դարձնում: Եթե ուրիշ բան էլ չհիշեմք՝ հենց միայն այս ահավոր, անճիշտ եւ ՎՏԱՆԳՎՈՐ որոշումը բավական է, որ մարդիկ զզվեն ամեն ինչից: Ինչո՞ւ:

Ես կարող էի այս ցանկի սակ անհամար ստորագրություն եւ անուններ դնել, բայց մի՞թե դարձապես էլ դարձապես խնդիր դժվար դժոխք դարձնում: Աղերսում եմ. այս հարցին լուրջ ու բանիմաց մարդկանց ներգրավել եւ կանխել այս բարբարոսական գործընթացը, որը միայն գրդան լցնելու համար է եւ չի մղված իսկապես մեր բնակչության հանդեպ դուրսի իսկ մտածողությունից:

Մոլասում եմ այս արդար, իրոք մեր ժողովրդի մտածողությամբ լեցուն լրագրի արձագանքին:

ՎԱՐՈՒՄԸ ԳՐԻՍՏՅԱՆ, Թուրքիայում, արվեստի վաստակավոր գործիչ, բանաստեղծ, բազմաթիվ մեդալների ու դիպլոմների արժանացած, երկու աստիճանի մասնագիտական գրքերի հեղինակ

Տարադասության բուխերում թափուր սեղեր են մնացել բնագիտական առարկաների գծով

Հանրադասության սարքեր բուխեր այս սարի ընդունվել է 13 հազար դիմորդ: Ինչպես հուլիսի 17-ին լրագրողների հետ հանդիպմանն ասաց Գնահատման եւ թեստավորման կենտրոնի սնորեն Գագիկ Սեփյանը, նրանցից 1302-ն ընդունվել են սարքեր բուխեր անվճար հիմունքներով:

«9095 դիմորդ ընդունվել է վճարովի հիմունքներով: Չընդունվողների թիվը կազմում է 2500 դիմորդ», «Արձեւորք»-ի հաղորդմամբ՝ ասաց Սեփյանը:

ԳԹԿ սնորենի խոսքով՝ ամենաուսումնասիրողներն այս սարի ունեցել է երեսուրդի դասական համալսարանը, որտեղ ընդունվել է 3338 դիմորդ: Երկրորդ տեղում երեսուրդի դասական սնեստագիտական համալսարանն է, որտեղ ընդունվողների թիվը 1882 է: «Մանկավարժական համալսարան այս սարի ընդունվել է 1171 դիմորդ, ճարտարագիտական՝ 1152 դիմորդ, իսկ Բժշկական համալսարանը ընդունվողների թիվը 888 է», ասաց նա:

Սեփյանը նեց, որ այս սարի ԵԹԿ-ում կա 310 թափուր սեղ: Ընդ

որում, թափուր սեղերը բնագիտական մասնագիտությունների գծով են: ԵԹԿ-ի հումանիտար ֆակուլտետներում թափուր սեղեր չկան: «Գյուղատնտեսական համալսարանում բացի սնեստագիտական բուլկից, մյուս բոլոր մասնագիտությունների գծով կան թափուր սեղեր: Թափուր սեղեր կա նաեւ Մանկավարժական համալսարանի Տեխնիկայի ֆակուլտետում», ասաց ԳԹԿ սնորենը:

Ինչ վերաբերում է անցողիկ եւ մեքին, Սեփյանն ասաց, որ կան մասնագիտություններ, որոնց անցողիկ են միջոց է: «Համալսարանի ինֆորմատիկա եւ կիրառական մաթեմատիկա ֆակուլտետում անցողիկ են միջոց է երկու բալով: Երկու բալով իջել է նաեւ ֆիզիկայի ֆակուլտետի անցողիկ եւ: Հումանիտար դրոյթում սարքեր մասնագիտությունների գծով անցողիկ են միջոց է 4 բալով», ասաց նա:

2013 թվականի դեկտեմբերի միասնական եւ ավարտական ընդունելության ֆունդումներն այս սարի մասնակցել է 15 հազար դիմորդ:

1-ին էջից

Նախատեսվում են նաև մի քանի այլ նախագծերի իրականացումը եւ համոզված ենք, որ ի վիճակի կլինենք հաջողությամբ ավարտին հասցնել դրանք:

- Անընդհատ խոսվում է Ստեփանակերտի օդանավակայանի բացման մասին, սակայն բացումն այդպես էլ հեռավոր է: Ի վերջո ե՞րբ կբացվի օդանավակայանը: Կա՞ն հստակ ժամկետներ:

- Օդանավակայանը կբացվի այն ժամանակ, երբ լուծված լինեն դրա հետ կապված բոլոր խնդիրները: Մենք դեռևս ունենք սեփականակալան եւ մի քանի այլ հարցեր, որոնց կարգավորման համար անհրաժեշտ է որոշակի ժամանակ: Դրանք հաջողությամբ ավարտելուց հետո օդանավակայանը կկարողանա գործել:

- Պարոն նախագահ, բազմաթիվ ռազմական փորձագետների գնահատմամբ՝ Ադրբեյջանը ոչ թե

- Տնտեսության զարգացման առումով դեռևս զերայն աստիճանի վրա է գտնվում, զբոսաշրջությունը, հանրապետությունը, եւ ի՞նչ նախադրյալներ կան այդ ոլորտներն առավել զարգացնելու համար:

- Ձեր կողմից նշված բոլոր ոլորտներում էլ դեռևս ստեղծվել են զարգացման գերակա ճյուղեր են, եւ արվում է հնարավորը դրանց զարգացման համար:

Ինչ վերաբերում է նախադրյալներին, ապա բոլոր այդ ճյուղերի զարգացման համար կան լուրջ ինքնիշխան հնարավորություններ: Հաջողության բանաձևն այստեղ ներառում է ֆրանչայզի արժեքներ, իրատեսական ծրագրերի մշակում, ինչի հիմքում ընկած կլինի միջազգային առաջատար փորձի կիրառումը՝ Արցախի յուրահատկությունները հաշվի առնելով հանդերձ:

առաջ: Սակայն վերջին տարիներին այս ոլորտում իրականացվել է իրականացումներ:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամն Արցախում ջրամատակարարման խնդիրների բարելավման համար անցկացրել է երկու հեռուստամարտեր՝ 2010 եւ 2011 թվականներին: Այս ծրագրերը մեծապես նպաստեցին ջրամատակարարման բարելավմանը:

Ջրային հիմնախնդիր լուծման համար մեծ գումարներ են հատկացվել նաև դեռևս բացված խողովակներով: Մենք ունենք լուրջ առաջընթաց այս ոլորտում: Մայրաքաղաք Ստեփանակերտում 13 գոտիներից 8 գոտիներում ունենք 24-ժամյա ջրամատակարարում: Մի բան, որ չի հաջողվել սահմանակցների ընթացքում: Շուրջ ֆաղափան ապուրա դրությամբ ջրով բավարարված է բնակչության մոտ 60 տոկոսը, եւ այս արդյունքներին հասել ենք վերջին 2-3 տարիների ըն-

ԼՂՏ նախագահ. Պաշտպանության բանակը կշեղոնաբանի բլից-կրիզի ամեն մի փորձ

Պաշտպանության բանակը, բնական է, դառնում է դիմակայելու թեման ու ամեն մի ոսնձգության, այդ թվում նաև՝ չեզոքացնել բլից-կրիզի փորձ: Այնուամենայնիվ, դեռ էլ մենք, որ այս սցենարն ուղղակի անհնարին է մի քանի դասառնելով: Մենք ունենք հզոր պաշտպանական համակարգ, որն ի վիճակի է կասեցնել նման հարձակումը, եւ երկրորդ՝ եթե թեման կրկին հարձակվի Արցախի վրա, ապա այս Պաշտպանության զորավորումները կլինի հայրենական Պաշտպանության զորավորումները ողջ Արցախում ու համայն հայությունը, իսկ նման դեպքում բլից-կրիզ ուղղակի հնարավոր չէ իրականացնել:

- Պաշտպանության բանակը, բնական է, դառնում է դիմակայելու թեման ու ամեն մի ոսնձգության, այդ թվում նաև՝ չեզոքացնել բլից-կրիզի փորձ: Այնուամենայնիվ, դեռ էլ մենք, որ այս սցենարն ուղղակի անհնարին է մի քանի դասառնելով: Մենք ունենք հզոր պաշտպանական համակարգ, որն ի վիճակի է կասեցնել նման հարձակումը, եւ երկրորդ՝ եթե թեման կրկին հարձակվի Արցախի վրա, ապա այս Պաշտպանության զորավորումները կլինի հայրենական Պաշտպանության զորավորումները ողջ Արցախում ու համայն հայությունը, իսկ նման դեպքում բլից-կրիզ ուղղակի հնարավոր չէ իրականացնել:

- Իստեղծվող Արցախի ադազայի մասին՝ չի կարելի օրհանգել ազատագրված տարածքներում վերաբնակեցման հարցն ու դեմոգրաֆիկ աճը: Այս առումով ո՞րն է դեռևս Պաշտպանության զորավորումն ու ի՞նչ հաջողությունների ենք հասնում:

- Ուզում ենք նաև անգամ կրկնել, որ «ազատագրված տարածքներ» նախադրյալները մեզ մոտ վաղուց արդեն չի գործածվում: Արցախի Հանրապետությունն ունի սահմանադրությամբ ամրագրված սահմաններ ու վարչատարածքային բաժանում, եւ այստեղ այլ դասակարգում անընդունելի է:

Ինչ վերաբերում է ժողովրդագրական իրավիճակի բարելավմանը, ապա մեր դեռևս մնացած ծառայողական անձնակազմը խնդիրներից մեկն է, եւ իշխանությունների կողմից լուրջ աշխատանք է արվում այս ոլորտում: Արդեն իսկ գրանցվել է դրական դինամիկա: Բնակչության աճը սեսանելի է Արցախի Հանրապետության բոլոր շրջաններում, ընդ որում՝ աճի ամենաբարձր ցուցանիշներն առկա է Զառաթաղի շրջանում:

Իստեղծվող ժողովրդագրական իրավիճակի մասին՝ անհրաժեշտ է չմոռանալ, որ դրա բարելավումը սերտորեն կապված է տնտեսության համադասարակ զարգացման հետ: Իհարկե, մեր դասակարգում մեծ նշանակություն ունի նաև հայրենասիրությունը, սակայն, եթե համակարգված աշխատանք չիրականացվի տնտեսության զարգացման ոլորտում, ապա անհնարին կլինի հասնել ցանկալի արդյունքի, հասկանալի երկարաժամկետ հեռանկարով:

- Բազմաթիվ բիզնեսմեներ կան, որ ծնունդով դարաբաղի են, սակայն իրենց բիզնես գործունեությունը ծավալում են Հայաստանում կամ Ռուսաստանում: Այս առումով միակ բացառությունը թերեւս Լեւոն Հայրապետյանն է: Ի՞նչ ծրագրեր են մշակվում, որ դեռևս մնացած զան Արցախի եւ Արցախում կասարեն հայրենի հողում:

- Այդ առումով այսօր ստեղծվել է լիովին այլ իրավիճակ: Մենք ունենք մի խումբ հայազգի խոշոր ձեռներեցներ, ովքեր նույնպես օգնում են Արցախին՝ մեծ ներդրումներ իրականացնելով մեր տնտեսության արթն ոլորտներում:

Եվ այստեղ էական չէ՝ բարեբան արձաններով արցախցի է, թե դասունակալ Հայաստանի այլ վայրից: Նման արթնանումներն, ըստ իս, սեղին չեն: Բոլոր այն բարեբանները, ովքեր անհատախնդիր օգնում են Արցախին, դառնում են մեր մասնիկը:

- Խոսք գնաց ներդրումների ու բիզնեսի մասին, նախորդ տարի մի քանի սիրիահայ ընթանիներ ցանկություն հայտնեցին հաստատվելու Արցախում ու աշխատելու: Դուք համոզվե՞լ եք նրանց հետ, ինչպե՞ս են սիրիահայերն իրենց զգում Արցախում:

- Արցախում բնակություն են հաստատել տասնյակ սիրիահայ ընթանիներ: Նրանք արդեն իսկ աղյուս են հանրապետության արթն վայրերում եւ անցել են իրենց բնականոն կյանքին: Սիրիահայերը լավ աշխատանք են եւ Արցախ են ներմուծել աշխատանքի յուրաքանչյուր մասնակց: Նրանք մեր երկրում մշակում են նույնիսկ մեծարժեք արտադրանքներ:

Համոզված ենք, որ սիրիահայերն իրենց աշխատանքով ու հայրենասիրությամբ կմղաստեն Արցախի զարգացմանն ու զորացմանը եւ արժանի տեղ կգրադեցնեն նրա կյանքում:

- Ղարաբաղում ջրի խնդիրը հայտնի է բոլորին: Թեմեք 2011-ից «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի նպատակներին մեծ մասն ուղղվել է ԼՂՀ-ում, մասնավորապես, Շուրջ ֆաղափան ջրի խնդիրը կարգավորելուն, սակայն այսօր էլ թե՛ Շուրջ ֆաղափան, թե՛ Ստեփանակերտի բազմաթիվ բնակատեղումներում այդ հարցը չի կարգավորվել, եւ ծորակից շարունակվում է ժանգոտանքը ջրի հոսելը: Այս ամբողջ ծրագիրն արդյունավետ է, թե որոշ օղակների անբարեխիղճ աշխատանքի հետևանք:

- Ես համաձայն չեմ հարցի նման դրվածին եւ համարում եմ ժամկետանց: Այո, այդպես էր մի քանի տարի

թացում մեր աշխատանքների շնորհիվ: 2007 թվականից ջրային ցանցի բարելավման աշխատանքներ են իրականացվել 72 բնակավայրերում:

Իհարկե, անելիքները դեռևս ասես են, եւ անհրաժեշտ է թե՛ խմելու, թե՛ ոռոգման ջրով ապահովել բազմաթիվ բնակավայրեր: Բացի դրանից, դեռ էլ հաշվի առնել նաև այն համապատասխան, որ մայրաքաղաք Ստեփանակերտում, Շուրջ ֆաղափան եւ այլ խոշոր բնակավայրերում իրականացվում է լայնածավալ շինարարություն, կառուցվում են բնակելի թաղամասեր, որոնք նույնպես դեռ էլ ապահովված չեն:

Այնուամենայնիվ, այս բոլոր խնդիրները սեփականակալ են: Արցախը, ունենալով իրականացվող ջրային շրջաններ, ի վիճակի է իր բնակչության մասնավոր կարեւոր այս ռեսուրսով, եւ մենք օգնություն ենք աշխատել այդ ոլորտում:

- Պարոն նախագահ, մենք մի քանի անգամ ակամա ենք եղել, թե ինչպե՞ս եք երկրյան օրհան Արցախում կամ Շուրջ ֆաղափանում կամ Շուրջ ֆաղափանում առանց թիկնադիմացի ուղեկցության եւ հաճախ գրուցում ֆաղափանների հետ: Այդ հանդիպումների ժամանակ ֆաղափաններն ինչպե՞ս հարցրե՞ն բարձրացում, ի՞նչն է այսօր առավելադաս անհանգստացնում արցախցուն:

- Ես հաճախակի եմ օգնում մեր ֆաղափանների հետ եւ ոչ միայն Ստեփանակերտում ու Շուրջ ֆաղափանում, այլ նաև նույնիսկ անենախեղվոր գյուղերում: Այդ օգնությունը ոչ միայն մեծ բավականություն են դասառնում ինձ, այլ նաև կարեւոր են աշխատանքային սեսանկյունից: Հարցերը զանազան են եւ կրում են թե՛ ֆաղափան, թե՛ սոցիալ-տնտեսական բնույթ: Որոշ հարցեր լուծվում են տեղում, մյուսների համար դիմումները եւ ավելի երկար ժամանակ:

Ընդհանուր առմամբ, այդ բոլոր հանդիպումներից կարելի է ենթադրել մեկ բան՝ արցախցի ամուր է կանգնած իր հողի վրա, վստահ է ադազայի հանդեպ եւ դասառնում է սեփական ուժերով բարելավել իր կյանքն ու զորացնել հայրենիքը: Կարծում եմ՝ այս հոլիսը, հավասք եւ նվիրվածությունն են մեր բոլոր հաջողությունների գրավակալը:

Զրուցող
ՎԱՍՏԵԿ ՎԱՐՈՒԹՅԱՆՅԱՆԷ

7. 9. «Ազգ»-ի տեղեկություններով՝ Շուրջ ֆաղափան ջրամատակարարման խնդիրներով զբաղվող «Տեխնոֆի» ընկերությունը լրիվ չի կատարել իր առջեւ դրված դասակարգությունները:

Ամառային սակագներ ռոունդում

Վիվասել-ՄՍՍ-ի բաժանորդները հեռահաղորդակցության իրենց օպերատորի հետ կարող են լիարժեք վայելել ամառային հանգիստը: Հուլիսի 16-ից սեպտեմբերի 16-ը Վրաստանում, Իսրայիլում, Իտալիայում, Ֆրանսիայում, Հունաստանում եւ Բուլղարիայում ռոունդում գնվելիս Վիվասել-ՄՍՍ-ի բաժանորդները «Չանգ Հայաստան» ծառայության միջոցով կարող են զանգահարել Հայաստան եւ զանգեր ստանալ ընդամենը 55 դրամ/րոպե սակագնով:

Հիշեցնենք, որ Վրաստանում մուսֆային զանգերի սակագինը նախկինում կազմում էր 80, իսկ նշված մյուս երկրներում՝ 260 դրամ/րոպե: Իսկ «Չանգ Հայաստան» ծառայության սակագինը Վրաստանում կազմում էր 65, իսկ մյուս երկրներում՝ 390 դրամ/րոպե:

Supply, delivery, unloading installation, and after-sales service of IT equipment the Government of the Republic of Armenia

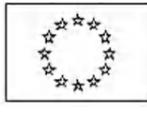

EuropeAid/134-855/L/SUP/AM

The Delegation of the European Union to Armenia intends to award a supply contract for supply, delivery, unloading, installation, and after-sales service of IT goods to the government of the Republic of Armenia. The tender dossier is available from the following Internet address: <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?do=publi.welcome>

The deadline for submission of tenders is August 19 at 10:00 am local Armenia time

ՀՀ կառավարության համար համակարգչային սարքավորումների մատակարարում, բեռնաթափում, տեղադրում եւ հետվաճառքային սպասարկում Տայսամրցույթի համարը՝ EuropeAid/134-855/L/SUP/AM

Հայաստանում Եվրոպական միության ղարակարգչային սարքավորումները հայտարարում է մրցույթ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության համար նախատեսված համակարգչային սարքավորումների մատակարարման, բեռնաթափման, տեղադրման եւ հետվաճառքային սպասարկման համար

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հայտարարված մրցույթի մանրագրային փաթեթը կարող եք գտնել հետևյալ կայքէջում: <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-service/index.cfm?do=publi.welcome>

Հայտերն ընդունվում են մինչև օգոստոսի 19, տեղական ժամանակով ժամը 10:00:

Մրքագրում եւ խմբագրում ամեն ծավալի ու բովանդակության հայերեն տեքստերի, գրերի E-mail: xachagox@mail.ru, հեռ.՝ 094 48-68-03:

ՀԱՍՏԱԳՈՒՄԻՆ ՍԵՆՎՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Թատերական կյանքի եւ նոր ստեղծագործությունների ստեղծման խթանում՝ մրցույթի միջոցով

Համազգային հայ կրթական եւ մշակութային միությունը կազմակերպել էր «Լեւոն Շանթ» բաժնետիրական մրցանակաբաշխություն, որն առաջին անգամ էր տեղի ունենում: Մրցույթը հնարավորություն էր ընձեռել ոչ միայն Հայաստանի, այլև Ափյուռի ստեղծագործող հեղինակներին մասնակցելու մրցույթին:

Երեկ ամփոփվեցին մրցույթի արդյունքները եւ առաջին մրցանակալին տեղի արժանացավ Գուրգեն Խանջյանի «Արսավազ-Շիրազ» ստեղծագործությունը (1.000.000 դրամ), երկրորդ մրցանակալին տեղի արժանացավ Սամվել Խալաթյանի «Գնացի երկու տուն» ստեղծագործությամբ (800.000 դրամ), իսկ երրորդ տեղին՝ Արմեն

12-ը կհրատարակվի: Արդյունքում Կարենը էլ թե՛ բաժնետիրությունը, թե՛ հասարակությունը եւ հայ թատրոնը: Կարգադրվել էր լուրջ միտքերը՝ որդեկ ժյուրիի անդամ ցավալի բան նկատեցի, գրականություն եւ բաժնետիրություն է եկել արագադրի թեման: Իսկ որդեկ ուրախալի փաստ մտե՛ք է՝ նեղ, որ հայ թատրոնի մասնակցությունը ստեղծագործողները մասնակցել են մրցույթին: Ժյուրիի անդամները վեցն էին՝ Ռուբեն Հովսեփյան, Արմենիկ Նիկողոսյան, Ռուբեն Բաբայան, Լիլիթ Գալստյան, սփյուռքից Հանիկ Մկրտչյան եւ Սոնա Մելիքյան:

Ճգնվորյանի «Ալլասվածային կասակ» (600.000 դրամ): Ի դեպ, սահմանված էին նաեւ երկու խրատական մրցույթներ՝ 200.000-ական դրամ, որոնց արժանացան Հրաչ Բեգլարյանը իր «Ես, Սամվելիկը, համակարգիչը» եւ Նուբիկ Ղազարյանը իր «Վաճառականներ» ստեղծագործությամբ: Ի դեպ, առաջին տեղին արժանացած ստեղծագործությունը Համազգային հայ կրթական եւ մշակութային միության աջակցությամբ կբեմադրվի:

«Օձունի գանձերը» փառասոնը կներկայացնի Լոռու մարզի զբոսայգուի մասնակցությունը

«Օձունի գանձերը» փառասոնը կներկայացնի Լոռու մարզի զբոսայգուի մասնակցությունը, գյուղատնտեսական ողջ ներուժը եւ կնոթասի համայնքներում զբոսաշրջության զարգացմանը: Ինչպես տեղեկացրեց փառասոնի նախաձեռնող «Լոյս» հիմնադրամի ներկայացուցիչ Նազելի Գրիգորյանը, փառասոնին կմասնակցեն Օձունի հարակից 7 գյուղերը: «Միջհամայնքային ամենամյա փառասոնն այս տարի կանցկացվի հուլիսի 20-ին: Օձունի եկեղեցու բակում տեղի կունենան փառասոնի բացումը, իսկ ցուցահանդես-վաճառքը կանցկացվի մշակույթի սան հարակից սարածոնում: Փառասոնի բացմանը մասնակցելու համար կայացվել է մեծ համահայտության համայնքապետների ասոցիացիայի (AMRF) նախագահ, Gargiësse-Dampierre-ի գյուղատնտես Կարենի Բերբերյանը, -ասաց Գրիգորյանը:

Փառասոնն անցկացվում է G2iA (Միջմասնագիտական միջազգային հայկական խմբավորում) ֆրանսիական կազմակերպության նախաձեռնությամբ, «Լոյս» հիմնադրամի եւ Լոռու մարզպետարանի հետ համատեղ եւ Ֆրանսիայի Ռիոն-Ալպեր բարձրագույն դպրոցի միջոցով: Օձունում առաջին փառասոնն անցկացվել է 2012 թվականին «Լոյս» հիմնադրամի շնորհիվ: Հայաստանը ծրագրի բացմանը մասնակցում է G2iA-ի, «Լոյս» հիմնադրամի, Օձունի գյուղատնտեսարանի, եկեղեցու եւ մշակույթի սան համատեղ ջանքերով: Այդ ընթացքում իրականացվել է 3 ծրագիր՝ Օձունի գրադարանի եւ մշակույթի սան վերանորոգում, վայրի խոսքերային մշակում եւ թեյերի փորձնական արտադրություն, «Օձունի գանձերը» ամենամյա փառասոնի մեկնարկում:

«Արմենյան»

Հասարակական հնչեղության նոր կինոփառասոնն Նյու Յորքում

Հաջորդ սարվա մարտի 14-20-ը Նյու Յորքում տեղադրված մակարդակով կայանալու է նոր կինոփառասոնը՝ նվիրված «Հասարակական հնչեղության ֆիլմերի» ցուցադրմանը: Նախաձեռնողն է, ըստ ստացված տեղեկությունների, ճանաչված դերասանուհի, ֆիլմարտադրիչ եւ ռեժիսոր Նորա Արմանին, համագործակցությամբ «Upstate pendants, Inc.» ընկերության հիմնադիր անդամ եւ նախկին նախագահ Մայք Զեմոյնի (Mike Camoin) եւ Ռենսելերվիլում (Նյու Յորք) «Carey Center for Global Good» կենտրոնի նախագահ Զերոլ Աշ (Carol Ash):

Պարունակող դասընթացներ, վերցված թե՛ ֆադաբային եւ թե՛ գյուղական վայրերից: Սենսացիաներից եւ բռնություններից հեռու լինելով, դրանք դաստիարակական, լուսաբանական մշակույթն են ունենալու, դրական էմոցիաների արտահայտման ու հոգեւոր արժեքների գնահատման եւ միակամ զրկանքով: Դրանք նաեւ

միաժամանակ լինելու են զվարճալի, հետաքրքրաշարժ եւ, անուշադր, կոմեդիոն սեսակեցից՝ մրցունակ: Անկախ հարցախոյզերի ուսումնասիրությունները դարձել են, որ կինոդաստիարակության մեջ մեծ է դասառնող մասնակցությունը: Արմանին մեծ փորձ ունի փառասոնի կազմակերպման ասպարեզում: Նա կինոցուցադրության շարքեր է կազմակերպել ինչպես Մ. Նախանջյան, այնպես էլ Էդիթբուրգում, Զեմբրիչում եւ Ռոստրամում: Նա այս տարի հրավիրված է եղել մասնակցելու Կաննի կինոփառասոնի «Պրոյուսերների համացանցի» աշխատանքներին, որտեղ Մայք Զեմոյնի հետ հանդիպելով առավել մանրամասն է փնտրել իր մտախոհումը: Հաջողություն մարտնչելով մեր տարածքում հայրենակցուհուն: Ն. ՕՐՈՒԿՅԱՆ

Մանդելան 95 տարեկան է

ժամանակակից աշխարհի ազատության խորհրդանշան Նելսոն Մանդելան համաձայնակալին ուժարության կենտրոնում է դարձյալ, առողջական վիճակի կրիտիկական լինելու դասառնող: Այդ մասին են խոսում շուրջ մեկ ամիս արդեն աշխարհի բոլոր առաջատար լրատվամիջոցները: Այսօր լրանում է նրա ծննդյան 95-ամյակը (1918, հուլիս 18): Կենդանության օրով լեգենդի վերածված Մանդելայի անձն ու գործը, անուշադր, հետաքրքրիչ են նաեւ արվեստի աշխարհի մարդկանց, կինոգործիչներին՝ հասկալով: Նրա մասին դասառնող վերջին ֆիլմը՝ նկարահանված «Ազատության տեղական ճանապարհը» իմաստեղծագրական գրի հիման վրա, համանուն խորագրով, շուրջ ցուցադրության կներկայացվի: Մանդելայի «Հուշերի» գիրքը լույս է տեսել 1994 թ.-ին, Հարավաֆրիկյան Հանրապետության առաջին միջադատական ընտրություններից անմիջապես հետո, երբ նա նախագահը դարձավ այն երկրի, որի բանցարան անցկացրեց ավելի քան ֆառոդ դար:

Ֆիլմի ռեժիսորը՝ Ջասթին Չեդվիկն է, գլխավոր դերակատարը՝ Իդրիս Էլբան: «Սա դասընթացն է, որն ամեն օր, ամեն դասն ունենում է ինձ: Արդեն իսկ այս դերակատարման հրավերը դասառնող էր ինձ համար», ասել է նա: Մանդելային նվիրված, անուշադր, առաջին ֆիլմը չէ սա: Զինթա Իսթվուդի ֆիլմով, որին մասնակցում էր Մեթ Ղեյնոնը, ըստ էության, սկսվեց Մանդելայի կինոդաստիարակը:

սոնը: Այս ֆիլմում Մանդելայի դերում հանդես է եկել Մորգան Ֆրիմենը: Այդ մասին Իսթվուդը վկայում է. «Մորգանը առաջարկեց կարգալ սցենարը: Սկզբից կարծեցի ֆիլմը ռեզիսի մասին է: Մտնվա չէր կարող անցնել, որ այս դասընթացը անմիջապես ասպարեզում կարող է առնչվել Մանդելային եւ նրա՝ Հարավաֆրիկյան Հանրապետության ղեկավարության տարիներին: Ես դասընթացի այն սկսված ջանքերը, որ ներդրել է նա երկրի միավորելու համար» (euronews.com): Մ. Բ.

Շուրջ մեկ տարեկան արժեքավոր նկարներ են գողացել Բրյուսելի թանգարանից

Բրյուսելի թանգարանից հափշտակվել են շուրջ տասն արժեքավոր նկարներ, այդ թվում բելգիացի գեղանկարիչ Ջեյմս Էնսորի (1860-1949 թթ.) վրձնի «Օմպիստեցցե-ժիններ եւ խխունջներ»-ը եւ հոլանդացի Ջեյս Վան Դոնգենի (1877-1968 թթ.) «Մսածող կինը», հուլիսի 17-ին հաղորդել են տեղական զանգվածային լրատվամիջոցները: Պահոցում ցուցադրված են 15-19-րդ դարերի ֆլամանդացի եւ իտալական նկարիչների, այդ թվում Պիետր Բրեյգելի որդիների, ինչպես նաեւ Ռեմբրանդի եւ Վան Գոգի աշակերտների ստեղծագործությունները:

«Հափշտակվել են դասական մեծ արժեք ունեցող նկարներ», հայտարարել է Van Buuren թանգարանի աշխատակցուհի Իզաբել Անտոյանը: Նա հրաժարվել է հայտնել արվեստի գողացված ստեղծագործությունների մոտավոր արժեքը:

Անտոյանի խոսքով՝ հանցագործները թանգարան են ներթափանցել հուլիսի լույս 16-ի գիշերը՝ կոստյում մուսի դուռը: «Ազդասարկ գործի է ընկել, բայց գողերը գործել են շատ արագ, նրանց տեսանելի էր շուրջ երկու ժամը», - հաղորդել է արվեստագետը: Գողության փաստով ոստիկանությունը վարում է հետաքննություն:

Ռոստրամի թանգարանի ողջ գողոնն այրվել է

Ռոստրամի «Kunsthal» թանգարանի թալանի մեջ մեղադրվողներից մեկի մայրը դասառնող է, որ նա այրել է իր տղայի գողացած բոլոր նկարները: Այս մասին հայտնում է «Արմենյան»-ը վկայակոչելով Associated Press-ը: Ինչպես հետաքննությանը դասառնող է Օլգա Դոգարուն, 2013թ.-ի հունվարին տղայի ձեռքակալությունից հետո, վախենալով տղայի համար, այրել է նկարները՝ փորձելով վերացնել փաստը: Սկզբում նա յոթ նկարներից բաղկացած ձամդրուկը թողել է Ռոստրամի Կարակլու գերեզմանատանը: Մեկ ամիս անց, երբ գյուղում հետախուզում է

սկսվել, նա հանել է ձամդրուկը եւ նկարները այրել իր սան վառարանում: Ներկայումս Ռոստրամի դասընթացի ազգային թանգարանի փորձագետները ուսումնասիրում են Օլգա Դոգարուի սան վառարանի մոխիրը: Փորձաքննությունը կարող է մի քանի ամիս տևալով ճակատագրի դրամ կորստի:

Ռոստրամի թանգարանի թալանի իրականացվել է 2012թ.-ի հոկտեմբերի 16-ին առավոտյան ժամը 3-ի սահմաններում: Գողերը մեկ էր վթարային ելքով եւ երկու ռոպեից էլ թալանա ժամանակահատվածում դուրս են բերել յոթ նկար, որոնց թվում եղել են Պիկասոյի, Գոգենի, Մաշսի, Լյուսենի, Ֆրեյդի, Մեյեր դե Հանի եւ Կլոդ Մոնեի երկու նկարները: Փորձագետները գողացված նկարների ընդհանուր արժեքը գնահատում են 100-200 միլիոն եվրո: Առաջին ձեռքակալությունները տեղի են ունեցել 2013 թ.-ի հունվարին Ռոստրամի: Ձեռքակալվել է երեք տղամարդ, որոնք չեն ընդունել իրենց մեղքը: Նույն ժամանակ հայտնի ռոստրամի մոխիրը վորող Կասալիա Բոսեզանոսի սանը ձեռքակալվել է նրա օգնակցով: Մարտի սկզբին ձեռքակալվել է այդ տղամարդկանցից մեկի ընկերուհին:

«Շիրակը» ձեռքից բաց թողեց հաղթանակը

Ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի որակավորման երկրորդ փուլում երեկ «Շիրակը» հյուրընկալել էր Բելգրադի «Պարսիզանին»։ Թեև բուժմեթոդները հաղթողի հիմնական հավակնորդ էին համարում հյուրերին, սակայն խաղն անցավ դաշտի տերերի զգալի առավելությանը, որոնք շատ մոտ էին հաղթանակին։

Առաջին խաղակեսում շիրակցիները մի քանի վստահավոր լարեր ստեղծեցին հյուրերի դարձույթին։ Հիշարժան էր 33-րդ րոպեին, երբ Դանել Դիոմոնո հայտնվեց դարձույթի դիմաց։ Սակայն դարձույթը զրավելու նրա երեք փորձերն էլ անարդյունք անցան։ Երկու անգամ էլ Ֆոֆանա Բեկոն փորձեց գլխի հարվածով բացել հաշիվը, սակայն մի փոքր շեղ ստացվեց։

«Պարսիզանին» ֆուտբոլիստներն առանձնակի դժվարություններ չստեղծեցին շիրակցիներին համար, որոնք այս խաղում բավականին ակտիվ էին գործում և հուսալիորեն լարերը քայքայում։ Իսկ երկրորդ խաղակեսի սկզբում «Շիրակը» վերջապես հասավ հաջողության։ Անդրանիկ Բարիկյանի փոխանցումից հետո Ֆոֆանա Բեկոն հարվածեց դարձույթին, սակայն դարձույթը հեռու մղեց գոլակալը։

Վրա հասած Դավիթ Չակոբյանը գեղեցիկ հարվածով գոլակալն ուղարկեց դարձույթի վերին անկյունը։ Ոգետուրված հաջողությունից, շիրակցիները շարունակեցին գոլերը, փորձելով դարձույթները խաղից առաջ ամբողջական ավելի մեծ դաշտ ստեղծել։ 65-րդ րոպեին Դավիթ Չակոբյանը կարող էր կրկնապատել հաշիվը, սակայն հաջող խաղաց հյուրերի դարձույթը։ Իսկ ահա Դանել Դիոմոնոն երկրորդ հարվածը բարձր ստացվեց։

Հանդիման վերջին 10 րոպեներն անցան հյուրերի վստահավոր գոլերում, որոնք ամեն կերպ փորձում էին խուսափել դարձույթներից։ «Պարսիզանին» նոտասակին կարող էր հասնել 84-րդ րոպեին, երբ սուգանային խաղարկումից հետո հյուրերի հարձակվողը մոտ արա-

ծությունից գլխի հարվածով գոլակալն ուղարկեց դարձույթը։ Բարեբախտաբար, Արթուր Զարուբյանը փրկեց դարձույթը։ Քիչ անց, կրկին սուգանային խաղարկումից հետո, Գետուր Զոլիանիայանին հաջողվեց գոլակալը հանել անկյունային։ Բայց «Պարսիզանին» ֆուտբոլիստներն ի վերջո հասան իրենց նոտասակին։ Ավելացված ժամանակում Վլադիմիր Վոլկովը վերականգնեց հավասարակշռությունը։

Այսպես «Շիրակը», որն ամբողջ խաղի ընթացքում զգալի առավելություն ուներ և կարող էր մի քանի անգամ գրավել մրցակցի դարձույթը, ձեռքից բաց թողեց այնքան կարևոր հաղթանակը։ Եվրոգավաթներում հանդիման արդյունքով։ Մենի ղեկավարմանը, թե որտեղ են սխալներ թույլ սկսել, որոշեցի կարողանալով դաշտը վերականգնել։ Դանել Դիոմոնոն էին հայտնվել մաքուր «Փյունիկ»-ում։

Իսաղից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում թիմի մարզիչները հետեցյալ կարծիքներն արտահայտեցին։

Վարդան Բիչախյան («Շիրակ») - Այսօր «Շիրակը» իր լավագույն խաղերից մեկն անցկացրեց, որի համար շնորհակալ եմ ֆուտբոլիստներին։ Գոհ եմ նրանց կատարած աշխատանքից։ Կարծում եմ, որ հաշիվն օրինաչափ չէր։ Գոլային լարերում մենք գերազանցեցինք մրցակցին, սակայն չկարողացանք իրացնել դրանք։ Գոլ խփելուց հետո զոհվեցին մի շեքսակ ար-

Խաղի գույր Մխիթարյանին թանկ արժեցավ

Հենրիխ Մխիթարյանը Դորսմունդի «Բորուսիայի» կազմում իր 3-րդ սուպերգոլակալն հանդիման անցկացրեց խփելով 2-րդ գոլակալը։ Հվեյցարիայում ժողով «Լյուցերնի» հետ հանդիման 42-րդ րոպեին Հենրիխը ձախ թելով ներխուժեց սուգանային հրաշարակ և դարձապատահի նստի արժանավոր գոլակալն ուղարկեց դարձույթը՝ հաշիվը դարձնելով 3-1։ Ցավով Մխիթարյանը հարվածի դաշին ցավեցրեց ոտը և չկարողացավ բարձրանալ հանդիմանը, որը 4-1 հաշիվով արեց «Բորուսիան»։ Խաղից հետո նա կաղալով մոտեցավ թիմի ավտոբուսին, ինչը շատ անհանգստացրեց «Բորուսիայի» գլխավոր մարզիչ Յուրգեն Կլոփին։

Բուժզննումը ցույց է տվել, որ վնասվել է Հենրիխի սրտամաշտակի խոռոչը, որի աղափսման համար մոտ ամիս կոտականջվի։ Դա նշանակում է, որ Մխիթարյանը բաց կթողնի ոչ միայն հուլիսի 27-ին «Բավարիայի» հետ կայանալիք Գերմանիայի Սուպերգավաթի հանդիմանը, այլև չի մասնակցի օգոստոսի 14-ին կայանալիք Ալբանիա-Հայաստան ընկերական խաղին։

Յուրա Մովսիսյանը բացեց գույլերի հաշիվը

ՈՂ ֆուտբոլի նախորդ առաջնության լավագույն շնորհակալներից մեկը Յուրա Մովսիսյանը նոր մրցաշրջանի մեկնարկային խաղում բացեց գույլերի հաշիվը։ Սամարայում «Կոչյա Սովետով» հետ խաղի 21-րդ րոպեին նա հսակ իրացրեց 11 մ հարվածը։ Այդ գոլն էլ 2-0 հաշիվով հաղթանակ դարձրեց «Սոթարակին»։

Խաղից հետո Յուրա Մովսիսյանն իր տղամարդկություններն է կիսել «Սոթար-Էստրադի» թղթակցի հետ զրույցում։ «Դուր հասկանում եմ, որ այժմ կարևոր է միայն արդյունքը, որին մենք այսօր հասանք։ Հարցնում եմ, թե ես գո՞հ եմ, թե ինչպես էին թիմակիցներս ինձ գոլակալ մա-

կարարում։ Դա սխալ հարցադրում է։ Մենք բոլորս ընդհանուր գոհ ենք կատարում։ Ընդհանրապես չենք հարցնում, որոնց ընդհանրապես գոլ խփելի»։

Ի դեպ, խաղից առաջ ԱՄՆ-ում բնակվող հայ երկրորդական մարզապատանի էլեյն էլ հյուրանոց է Մովսիսյանին նվիրել 25-ամյա ֆուտբոլիստ լուսանկարով ու THE DON մակագրությամբ նմանափոխ մարզապատանի։ Յուրա ընդհանրապես խաղում էր և նշել է, որ նման դասակարգումը ղեկավարում է իր անհատական զույգի հեղինակ դառնալը։

Առավել հաջող մեկնարկ է հովիկ Տայրադեյանը

Բարսելոնի շախմատի մրցաշրջանի ավարտից հետո Կարեն Գրիգորյանը, Հովիկ Տայրադեյանը ու Մարկ Բարսեղյանը մասնակցում են Կասալոնիայում անցկացվող «Սանս Մարտի-2013» շախմատային փառատոնին։

Մեր շախմատիստներից առավել հաջող է մեկնարկել Հովիկ Տայրադեյանը, որը 4 հնարավորից վասակած 3,5 միավորով 8-րդ տեղում է։ Նա մրցաշրջանից սկսեց Մարկ Բարսեղյանի հետ կնքած հաշիվով, Աճոնի Դեռանդեսի և Ալեսիո Վալեսիի հետ մրցախաղերում։ Տայրադեյանը կես միավոր է զի-

ջում աղյուսակը գլխավորող իսպանացի Դանիել Դվիդիին, խաղանալի Գրիգորյան Ասիսին և նորվեգացի Միմեն Ադեեսային։

Կարեն Գրիգորյանը 3 միավորով 10-րդ տեղում է։ Նա մրցաշրջանից սկսեց 3 անընդմեջ հաղթանակներով դարձույթի մասնակցությամբ և հոստե Սեդուերային։ 4-րդ տեղում Կարեն անդրանիկ դարձույթները կրեց Գրիգորյան Ասիսից։

Մարկ Բարսեղյանը 2-րդ տեղում հաղթելով Կարսեն Լարսենին, հաջորդ երկու դարձույթներում դարձույթ Ալեսանդր Գարուսսին և Ալեսանդր Ավարադյանին։ Բարսեղյանն ունի 1,5 միավոր։

Անդրանիկ Մասիկոյանի հաջողությունը

Armchess.am-ի ժողովրդական մրցույթի Անդրանիկ Մասիկոյանը հաջող է հանդես եկել Լու Անջելեսում անցկացված շախմատի մրցաշրջանում։ Նա 6 հնարավորից վասակել է 5 միավոր և իսպանացի Նիկոլո Ռոնչեսիի հետ բաժանել է 1-2-րդ տեղերը։

Մամիկոն Մարտիրոսյանը գերազանց է մեկնարկել

Հայաստանը ներկայացնող 56 շախմատիստներ են մասնակցում Վրաստանի Փոթի քաղաքում անցկացվող Նանա Ալեքսանդրիայի գավաթի խաղարկությանը։

Գլխավոր մրցաշրջանում հայ շախմատիստներից լավագույն արդյունքն ունի Գետուր Զարուբյանը, որը 5 տուրից հետո վասակել է 4 միավոր։ Նա մրցաշրջանից սկսեց Վուսալ Արբասովի, Ալեքսանդր Վախանյանի և Ռուսթ Մուրթուզովի նկատմամբ տոնած հաղթանակներով, այնուհետև ոչ-ոքի խաղաց Լուկա Պայչաձեի և Փիզա Քուրադաձեի հետ։ Գետուրը կես միավոր է զիջում աղյուսակը գլխավորող վրացի գրոսմայստեր Լեոն Դանցուլայային։ Լեոն Բարեղյանն ու Դավիթ Զալալյանն ունեն 3,5-ական միավոր։

Ե խմբի մրցաշրջանում գերազանց է մեկնարկել Մամիկոն Մարտիրոսյանը, որը 5 տուրից հետո վասակել է մասնակցից Արթուր Լեոնյանին, Ջեթեան Խոմերիկին, Գուրամ Կոկախյանին, Նաիր Բախրիյին և Մարիամ Զուլաձեին։ 5 միավոր ունի նաև վրացի Սուլիսան Սիրիլանդեն։ Լիլիթ Խաչատրյանը վասակել է 4 միավոր։

Մինչև 12 տարեկան շախմատի մրցաշրջանում հայերից լավագույն արդյունքն ունի Արսաբեկ Առաքելյանը՝ 3,5 միավոր։ Նա մեկ միավոր է զիջում առաջատար Մաթե Թոդաբադյանին։ Մինչև 10 տարեկան շախմատի մրցաշրջանում մեր շախմատիստներից լավագույն արդյունքն ունեն Սուրեն Գետուրյանը, Սլավիկ Ավագյանը և Արման Գրիգորյանը, որոնք վասակել են 3-ական միավոր։ 4,5-ական միավորով առաջատարներն են Նիկոլոզ Կաչարավան և Սանի Զահեդին։

Մինչև 8 տարեկան շախմատի մրցաշրջանում հայերից առաջին տեղից հաջող է միկ Հայրապետյանի ելույթն է՝ 3 միավոր։ 4,5-ական միավորով առաջատարներն են Զաբա Աղամիան և Գեորգի Ջիֆան։

Մրցաշրջանի մասնակիցներն իրենց ուժերը փորձեցին նաև կայանակային խաղում։ 9 տուրով անցկացված մրցաշրջանում հաղթող ձևանշվեց վրացի Փիզա Քուրադաձեն, որը վասակեց 8 միավոր։ Գետուր Զարուբյանը, Լեոն Բարեղյանն ու Արթուր Դարաբյանը 6-ական միավորով զբաղեցրին 7-9-րդ տեղերը։

Ֆրեդր «Շախմատի» 4-րդ տուրն է

Դունեցկի «Շախմատի» հետ հնգամյա դաշնակցություն է կնքել բրազիլացի կիսադասարան ֆրեդր։ 20-ամյա ֆուտբոլիստի սրանաֆրեդ «Շախմատի» 15 մլն եվրո արժեքով։

Ֆրեդր բրազիլական «Ալեքսիո Մինեյրոյի» սան է։ 2009-ին նա ժողովրդական «Պրոսու Ալեգրի», իսկ մեկ տարի անց հայտնվեց «Ինտերնասիոնալում»։ Թիմի հիմնական կազմում նա մոտ 50 խաղ է անցկացրել։

Ընթացիկ նախադասարանական Երջանում ֆրեդր «Շախմատի» 4-րդ տուրն է։ Մինչ այդ թիմի հետ դաշնակցություն էին կնքել «Ֆլումինենսի» հարձակվող Վելիմիռնո Նեմը, «Գրեմիոյի» կիսադասարան ֆեռնանդոն և Դունեցկի «Մետալուրգի» դասարան Ալեքսանդր Վոլովիկը։

Բեյնասի հարցով նոր առաջարկ կարվի

«Մանչեսթեր Յունայթեդը» նոր առաջարկ կկատարի «Էվերստոնին» դասարան Լեյթոն Բեյնասին թիմում ընդգրկելու համար։ Նախկինում նրա ժողովրդականության դիմաց 12 մլն ֆունտ ստեռլինգ էր առաջարկվել, սակայն «Էվերստոնը» մերժել էր։ Այսօր 20 մլն ֆունտ ստեռլինգից դասարան մտադիր չէ վաճառել իր ֆուտբոլիստին։

Անգլիայի նախորդ առաջնությունում Բեյնասը 38 հանդիմանումներում 5 գոլ է խփել, նույնքան անգամ էլ գոլային փոխանցում է կատարել։

Ադրբեջանի «երկհամայնֆային երազանքները»

ԵԱՀԿ գործող նախագահ Լեոնիդ Կոժարան Երեւանում հանդիպել է ԼՂՀ նախագահ Բակո Սահակյանին: Այդ առթիվ Արցախի նախագահի մամուլի ծառայության հաղորդագրության մեջ նշված է, որ Բակո Սահակյանը եւս մեկ անգամ ընդգծել է, որ առանց Լեռնային Ղարաբաղի ներգրավվածության բանակցային գործընթացը չի կարող արդյունավետ լինել:

Այդ համատեքստում նա դիմել է սվեդ ԵԱՀԿ Բուդապեշտի (1994թ.) գազաթափոցի նշանակությունների ձեւաչափը վերականգնելու անհրաժեշտությունը: Խոսքն այն մասին է, որ ԵԱՀԿ Բուդապեշտի գազաթափոցի եզրփակիչ փաստաթղթում խաղաղ ճանապարհով ԼՂ խնդիրը կարգավորելու հորդոր արված է «հակամարտության բոլոր կողմերին», այսինքն՝ Ադրբեջանին, Լեռնային Ղարաբաղին եւ Հայաստանին, որ նույն տարվա՝ 1994թ. մայիսին ստորագրել են զինադադարի համաձայնագիր:

Պաշտոնական Բաբուն Կոժարան-Սահակյան հանդիպման փաստին անդրադարձել է միայն երեկ՝ ԱԳ խոսնակ Էլման Աբդուլլախովը: Ըստ այդմ, «զսնվելով Բաբուն, ԵԱՀԿ գործող նախագահ, Ուկրաինայի արտգործնախարար Լեոնիդ Կոժարան հանդիպում է ունեցել նաեւ ԼՂ «ադրբեջանական համայնֆային ներկայացուցիչներին» (չակերտները մերն են՝ Վ. Ա.) հետ եւ բնական է, որ Երեւանում էլ լինի «հանդիպումները «հայկական համայնֆային ներկայացուցիչներին» (չակերտները մերն են՝ Վ. Ա.) հետ»:

Բանն այն է, սակայն, որ ԵԱՀԿ գործող նախագահի Բաբուն հանդիպումների մասին արդրբեջանական կողմի տարածած թափուկներն են «հարակից» տեղեկատվական հոսքերում ԼՂ «ադրբեջանական համայնֆային ներկայացուցիչներին»- Կոժարան ձեւաչափով «բանակցությունների» մասին խոսք անգամ չի եղել: Երեկ մենք «frfrեցին» արբեջանական առաջատար լրատվամիջոցների այն օրերի արխիվները եւ դարձյալ նման տեղեկատվության չհանդիպեցինք:

Սազվում է, որ Ադրբեջանի ԱԳՆ ԵԱՀԿ գործող նախագահին վերագրում է հանդիպում, որ վերջինս չի անցկացրել, թե՛ Ուկրաինայի արտգործնախարարն, այնուամենայնիվ, Բաբուն հանդիպել է ԼՂ «ադրբեջանական համայնֆային ներկայացուցիչների հետ», բայց այդ մասին թափուկներում տեղեկատվություն չի տարածվել: Ըստ երեւույթին, հայկական կողմը լինել է դիվանագիտական խողովակներով փորձի գտնել այս հարցի լուծումը: Զանի որ հակառակ դեմքում ստացվում է, որ ԵԱՀԿ գործող նախագահը «հավասարության նշան է դրել» ԼՂ օրինավոր ընտրված իշխանություններին եւ մի «կառույցի ներկայացուցիչներին» միջոցով, որն Ադրբեջանի արդարադատության նախարարությունում գրանցված է որպես... «հասարակական կազմակերպություն»:

Ավելին, Ադրբեջանի ԱԳՆ խոսնակն իրեն թույլ է սվել յուրովի «մեկնաբանելու» Երեւանում ԵԱՀԿ գործող նախագահի ասածը, որ Ուկրաինան «դաստիարակ է ազակցելու Հայաստանին եւ Ադրբեջանին հասարակությունների միջոցով»:

Ադրբեջանի դիվանագետի «բացատրությամբ»՝ Լեոնիդ Կոժարան «նկատել է ունեցել ԼՂ «ադրբեջանական եւ հայկական համայնֆային» (չակերտները մերն են՝ Վ. Ա.) միջոցով երկխոսության անհրաժեշտությունը»:

Թեման զարգացրել է Ադրբեջանի փորձագիտական հանրությունը՝ անուշուր հրահանգավորված լինելով Իլիամ Ալիեւի աշխատակազմից: Զարգացրեց Ֆիրեթ Սադիկովը, մասնավորապես, կարծիք է հայտնել, որ «սարածաբանական լարվածության թուլացմանը եւ կողմերի միջոցով վստահության հաստատմանը ուղղված նախաձեռնություններից մեկը Լեռնային Ղարաբաղի «ադրբեջանական եւ հայկական համայնֆային» (չակերտները մերն են՝ Վ. Ա.) միջոցով երկխոսության լուծումն է: Այլապես Ադրբեջանի «երկհամայնֆային երազանքները» կարող են լքորեն վստահել խաղաղ կարգավորման ջանքերը:

Թե ինչ նպատակ են հետադիմում թափուկներում եւ փորձագիտական մակարդակներում արվող այս ներգափոխումները՝ դժվար է նկատել: Ադրբեջանում Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրը խաղաղ կարգավորման նպատակով ընտրված լուծումը որքան էլ լավ լիներ, արդրբեջանական կողմը դիմում է «օկուպացիոն ուժերը դուրս բերելու» կամ «երկու համայնֆային ներկայացուցիչների միջոցով փոխանակման» մասին հնարաններին, որպեսզի այդ կերպ «զնդակը հեռացնի սեփական կիսադաշտից»:

Թեքես իրոք վաղուց ժամանակ է, որ ԵԱՀԿ-ի հովանու ներքո միջնորդություն իրականացնող Մինսկի խմբի համանախագահությունը հստակ հայտարարի, որ Լեռնային Ղարաբաղը հակամարտության լիարժեք կողմ է, եւ Ադրբեջանը, ԼՂՀ հետ ստորագրելով զինադադարի համաձայնագիր, 1994թ.-ին ճանաչել է այդ իրողությունը: Ուստի եթե կա կողմերի միջոցով վստահության հաստատման անհրաժեշտություն, իսկ դա կա, ապա լինի որ կարգի փնտրվումներում առանձնացնել Բաբուն Սեփանակերտ ուղղակի փոխանակումներին անհրաժեշտությունը: Այլապես Ադրբեջանի «երկհամայնֆային երազանքները» կարող են լքորեն վստահել խաղաղ կարգավորման ջանքերը:

Իրոք իրոք վաղուց ժամանակ է, որ ԵԱՀԿ-ի հովանու ներքո միջնորդություն իրականացնող Մինսկի խմբի համանախագահությունը հստակ հայտարարի, որ Լեռնային Ղարաբաղը հակամարտության լիարժեք կողմ է, եւ Ադրբեջանը, ԼՂՀ հետ ստորագրելով զինադադարի համաձայնագիր, 1994թ.-ին ճանաչել է այդ իրողությունը: Ուստի եթե կա կողմերի միջոցով վստահության հաստատման անհրաժեշտություն, իսկ դա կա, ապա լինի որ կարգի փնտրվումներում առանձնացնել Բաբուն Սեփանակերտ ուղղակի փոխանակումներին անհրաժեշտությունը: Այլապես Ադրբեջանի «երկհամայնֆային երազանքները» կարող են լքորեն վստահել խաղաղ կարգավորման ջանքերը:

Վ. Ա.

Ճնշվել է 1979 թվականին Իրանի Աբադան ֆաղաֆում, սեղացի հայերի ընտանիքում: Ծնունդ Բաբունյանի ընտանիքը տեղափոխվում է Գերմանիա, որտեղ նա սկսում է դրոֆեսիոնալ կերպով զբաղվել բողիբոլով: Արդեն 9 տարեկանից Պասրիկը որոակի հաջողությունների է հասնում այդ մարզաձևում եւ գերմանական հրատարակչությունների մադոլոն Եւրոպայի վրա է հայտնվում որպես երկրի ամենափոքր բողիբոլիստ: 1999 թվականին հաղթում է դասանի բողիբոլիստների գերմանական IFBB մրցույթում, եւ այդպես՝ գրեթե ամեն տարի, մինչեւ 2002 թվականը: 2006-ից Պասրիկ Բաբունյանը մրցանակային տեղեր է գրավում բողիբոլիստի ամենահեղինակավոր մրցույթներում, մնալով աշխարհի 10 ուժեղագույն մարզկանց ցանկում:

Պասրիկը հաճախ այցելում է Իրան, որտեղ դեռ մնում են հայ ազգականներ: Ավելին, Թեքեսում վարժարանում դաս է անցկացնում սեղացի բողիբոլիստների համար, որոնք, ի դեպ, իսլամական կարգերի մայմաններում հնարավորություն չունեն առաջ շարժվելու մարզական սանդղակով: Սակայն նա գործունեությունն այնուամենայնիվ լուսաբանվում է Իրանական լրատվամիջոցներում: Ըստ որում, Իրանական ՀԱՄ-ները մասնաճյուղ են նաեւ հայկական ծագումը եւ այն փաստը, որ չնայած խիստ զբաղվածությամբ, Պասրիկը կարողանում է ժամանակ գտնել եւ զավ Իրան:

Մոդորում բարձրագույն հաջողությունների հասած հայերի անունների կարելի է հանդիպել ամենուրեք: Պասրիկ Բաբունյանը գերմանական սպորտի մայման ասուրերից է: Նա ամեն տեղ խոսում է առողջ աղբյուրների մասին եւ իր հետեւից սանուն է ժամանակ նվաճումների ձգտող բազմաթիվ երիտասարդներին:

Պասրիկ Բաբունյանի նվաճումների մասին գրում են աշխարհի ամենահայտնի հրատարակչությունները: Աչի են զարնում այնպիսի վեր-

ԱՐՄՆԵ ՎԵՐԱՅԵՆ
«Ноев Ковчег», N 11, 2013 г.
Ռուս. քարզմ. Պ. Բ.

ԽՆԴԱՏՈՒՐ ԱՐՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅՎԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱԿԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱՆԱՐԱՆԵ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Ե ՄՐՅՈՒՅԹ ՊՐՈՑԵՍՈՐԱԿԱՆՈՒՄՆԱԿԱՆ ԱՆՆԱԿԱՉՄԻ ԹԱԹՈՒՐ ՊԱՇՏՈՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Տնտեսագիտության եւ նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոն դոցենտ -1 հասիֆ
Համադասախան Պաշտոններին, ըստ սարակարգերի, կարող են հավակնել:
դոցենտ- տնտեսագիտության թեկնածուի գիտական ասիժան, դոցենտի գիտական կոչում ունեցող անձինք:

- ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ**
Հավակնորդները համալսարանի անձնակազմի հաշվառման բաժնի են ներկայացնում՝
1. դիմում ռեկտորի անունով
  2. կարգերի հաշվառման անձնական թերթիկ
  3. ֆաղված աշխատանքային գրույկից
  4. համառոտ իմքնակենսագրություն՝ ժամանակագրական կարգով,
  5. բարձրագույն կրթության դիմումի մասձենը,
  6. գիտական ասիժանը եւ գիտական կոչումը հաստատող փաստաթղթերի մասձենները
  7. ստագրված գիտական եւ մեթոդական աշխատանքների ցուցակը,
  8. բնութագիր վերջին աշխատավայրից,
  9. սվայներ մարգետների, մրցանակների եւ դասավանդող կոչումների վերաբերյալ:

Փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետը՝ 30 օր սույն հայտարարության հրատարակման օրվանից:
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել համալսարանի անձնակազմի հաշվառման բաժնի
Հասցե՝ Բ. Երեւան, Տիգրան Մեծի 17, 200 սենյակ, հեռ՝ 59-70-84:

«Խաղաղության» թուրքական տեսլականը

1-ին էջից
Բայց, ամենայն հավանականությամբ, Դավիթբեյլի գլխավոր ասելիքը հետեւյալն էր. «ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ղեկավարությունները այդ հարցում (ԼՂ կարգավորման գործընթացում- Վ. Ա.) լինել է ունենան գործուն ղեկավարություն: Ինչպես ձեզ (ադրբեջանական հանրությանը- Վ. Ա.) հայտնի է, Թուրքիան նույնպես Մինսկի խմբի անդամ է եւ դաստիարակ է աջակցել խաղաղ գործընթացին: Գլխավորն այն է, որ հակամարտությունը կարգավորվի Ադրբեջանի սարածֆային անբողջակաության Երջանակներում»:

«Ազգ»-ի նախորդ համարում մենք գրել էինք, որ Դավիթբեյլի Ադրբեջան է ուղեւորվել թուրքադրբեջանական համատեք գործարարությունների մեկնարկի օ-

րը: Երեկ Բաբուն նա արած վերաբերյալ հայտարարությունները գալիս են վկայելու, որ Կովկասում «խաղաղության» թուրքական տեսլականը ենթադրում է «Ադրբեջանի սարածֆային անբողջակաության վերականգնում», որտեղ Թուրքիան փորձում է ունենալ «գործուն ղեկավարություն»:

Իհարկե, սեփական աշխարհադրական նկրտումները Պաշտոնական Անկարան «հիմնավորում է» ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի «անդամի մանդատով»: Մինչդեռ իրականություն է, որ միջազգային ֆաղափականության մեջ «Մինսկի խումբ» հակադրությունը վաղուց կորցրել է նախնական նշանակությունը: Ի սկզբանե ԵԱՀԿ-ն «միանություն ուներ» հուսալու, թե «կգումարվի Մինսկի խորհրդաժողով, որտեղ կփնտրվի ԼՂ կարգավորման հարցը»:

Բանակցային գործընթացի հետագա բարդությունն ստիպեց, որ ձեւավորվի ԵԱՀԿ ՄԻ համանախագահության ինստիտուտը, որն էլ վերջին Երջանում միակ միջնորդն է: Թուրքիայի արտգործնախարարը հազիվ թե տեղյակ չէ այս իրողություններին: Մնում է ենթադրել, թե ինչո՞ւ է Դավիթբեյլի հիշեցնում «խաղաղ գործընթացին աջակցելու» իր երկրի «դաստիարակության» մասին: Ինչ էլ որ դրած լինի նրան՝ մի բան ԵԱՀԿ-ն է. Կովկասում «խաղաղություն հաստատելու» Թուրքիայի տեսլականը ոչ մի կերպ չի ներգրվում ԼՂ հարցով ԵԱՀԿ ՄԻ համանախագահ երկրների ջանքերին: